

Marek Sobiecki

Prezes Zarządu

Centrum Utylizacji Opon

Organizacji Odzysku S.A.

Podsumowanie i wnioski

Ostatnie lata to wielki rozwój gospodarki zużytymi oponami w większości krajów rozwiniętych gospodarczo, w tym także w Polsce.

Wprowadzony przez Unię Europejską zakaz składowania zużytych opon oraz wdrożenie do prawa zasady „poszerzonej odpowiedzialności producentów”, także w zakresie opon, dały prawdziwy bodziec do zbiórki i zagospodarowywania tych odpadów.

Wysokie ceny paliw kopalnych i bardzo duża kaloryczność opon spowodowały wzrost popytu na zużyte opony, szczególnie ze strony cementowni. Realizowany w ten sposób odzysk energetyczny stał się w Polsce najbardziej powszechną formą odzysku zużytych opon, co należy ocenić pozytywnie, biorąc pod uwagę wyniki analizy „cyklu życia” opony samochodowej, zdecydowanie korzystne w przypadku właśnie takiego sposobu zagospodarowania zużytych opon.

W wielu krajach zachodnich ten udział jest nieco mniejszy, z uwagi na wsparcie finansowe, ze strony rządów czy samorządów lokalnych, różnych form recyklingu, w ostatnim czasie szczególnie produkcji asfaltu z udziałem granulatu gumowego.

W Polsce recykling zużytych opon rozwija się nieco wolniej, lecz masa zagospodarowywanych w ten sposób odpadów z opon, z roku na rok, systematycznie rośnie.

Oddzielnym, dość istotnym problemem jest wprawdzie różnica w przepisach prawnych, dotyczących odzysku, a konkretnie wprowadzenie do prawa polskiego w zakresie odpadów procesu R-14, który nie jest wyodrębniany w prawie innych państw, ani w prawie unijnym, lecz oczywiście nie to decyduje o rzeczywistej ilości poddawanych recyklingowi odpadów z opon.

Tym niemniej kwestia ta wymaga w najbliższym czasie jednoznacznego rozstrzygnięcia, gdyż tworzy problemy interpretacyjne, różnicuje wyniki zestawień statystycznych w Polsce i w innych krajach, ale przede wszystkim rodzi problemy w wydawaniu decyzji administracyjnych (w przypadku eksportu produktów wytworzonych w Polsce w procesie R-14) i w związku z powyższym zakłóca konkurencyjność w gospodarce odpadami (pozwala na korzystanie z DPR-ów przez niektórych przedsiębiorców przy realizacji obowiązków odzysku poprzez procesy R-14).

Niezależnie jednak od powyżej wspomnianych problemów, godny podkreślenia jest fakt, że Polska jako jeden z pierwszych krajów europejskich rozpoczęła budowę systemu gospodarki zużyтыми oponami i w obecnej chwili system ten należy ocenić jako jeden z najlepiej zorganizowanych i efektywnych ekonomicznie w Europie. Corocznie zwiększa się masa zbieranych i poddawanych odzyskowi odpadów z opon (w roku 2008 prawdopodobnie przekroczyła 150 tys. ton), a na polskim rynku pojawia się coraz większa ilość podmiotów, uczestniczących w tym systemie, poczynając od etapu zbiórki i przewozu opon, a kończąc na etapie coraz bardziej różnorodnych form odzysku.

Podejmowane są też coraz szersze działania edukacyjne w tym zakresie, czego przykładem jest uruchomiony w 2009 roku program „Gumowy Surowiec”, finansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz CUO, obejmujący konkursy szkolne, szkolenia samorządów terytorialnych oraz wydanie i rozpowszechnienie materiałów informacyjnych.

Literatura

Dane Centrum Utylizacji Opon Organizacji Odzysku S.A.;

Dane Europejskiego Stowarzyszenia Producentów Opon i Wyrobów Gumowych (ETRMA);

„Introduction to Tyre Recycling: 2008”

ETRA, Paryż, styczeń 2008;

Dane Ministerstwa Środowiska;

Materiały konferencyjne Europejskiego Stowarzyszenia Recyklingu Opon (ETRA) - Bruksela 2007;

Materiały konferencyjne Europejskiego Stowarzyszenia Recyklingu Opon (ETRA) - Bruksela 2008;

Ocena możliwości rozwoju recyklingu zużytych opon w Polsce – prof. Dr hab. B. Poskrobko, mgr E. Sidorczyk-Pietraszko, mgr inż. J. Tarasiuk, Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku, Białystok 2008;

Wykorzystanie zużytych opon samochodowych w budownictwie drogowym- mgr inż. R. Horodecka, prof. dr hab. M. Klabińska, prof. dr hab. inż. J. Piłat, prof. dr hab. inż. P. Radziszewski, prof. dr hab. inż. D. Sybilski, Instytut Badawczy Dróg i Mostów, Warszawa 2002.

Warszawa, luty 2009